

บันทึก

เรื่อง กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัยมีสิทธิได้รับ
เบี้ยประชุมตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือไม่

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มีหนังสือ ที่ ทม.๐๗๐๑/๕๓๕๑ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้มีหนังสือหรือกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการตีความมาตรา ๔ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่า กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัยด้วยและได้รับเงินค่าตอบแทนประจำตำแหน่งอยู่แล้ว เช่น อธิการบดี รองอธิการบดี ฝ่ายต่างๆ คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการศูนย์ รวมทั้งหัวหน้าแผนกอิสระซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการในสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๑๕ จะเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมกรรมการในการประชุมสภามหาวิทยาลัยได้หรือไม่ เพียงใด กระทรวงการคลังได้ตอบข้อหารือดังกล่าวว่า ถ้าเป็นการแต่งตั้งกรรมการโดยตำแหน่งและผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยได้รับเงินค่าตอบแทนประจำตำแหน่งแล้วก็ไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมอีก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้พิจารณาทบทวนความเห็นของกระทรวงการคลังแล้วเห็นว่า กรรมการสภามหาวิทยาลัยเป็นกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓ ดังนั้น จึงมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมส่วนปัญหาที่ว่าอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าแผนกอิสระซึ่งได้รับเงินสมนาคุณประจำตำแหน่งตามระเบียบการจ่ายเงินประจำตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นกรรมการซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในหน้าที่นั้น ๆ โดยเฉพาะ”จะมีสิทธิได้รับเงินค่าเบี้ยประชุมตามบทนิยาม “กรรมการ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือไม่ นั้น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีความเห็นว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับเงินสมนาคุณประจำตำแหน่งนั้นเป็นการได้รับค่าตอบแทนในฐานะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งบริหารมิใช่ได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนในหน้าที่ของกรรมการในสภามหาวิทยาลัยโดยเฉพาะดังเช่นกรรมการในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ หรือกรรมการในคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินหรือตำแหน่งซึ่งมีชื่อเฉพาะในฐานะกรรมการหรือเลขานุการซึ่งมีเงินเดือนหรือค่าตอบแทนประจำตำแหน่งในหน้าที่นั้น ๆ และในทางปฏิบัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์หรือมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ก็ได้จ่ายเบี้ยประชุมให้แก่กรรมการของสภามหาวิทยาลัยตลอดมา

โดยที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีความเห็นขัดแย้งกับกระทรวงการคลังจึงขอให้
คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓

ว่า กรรมการในสภามหาวิทยาลัยมีความหมายเพียงใด และมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว ประกอบกับฟังข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานปลัดทบวงและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) แล้ว มีความเห็นว่า ตามที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ขอให้ตีความมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่า กรรมการสภามหาวิทยาลัยมีความหมายเพียงใด และมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือไม่ นั้น โดยที่ข้อหาข้อนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ดังนั้น จึงขอให้ความเห็นเฉพาะที่เกี่ยวกับการกรรมการสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕ เท่านั้น

สำหรับปัญหาประการแรกที่ว่า กรรมการสภามหาวิทยาลัยมีความหมายเพียงใด นั้น มีความเห็นว่า โดยที่ปัจจุบันนี้กฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยทุกฉบับได้กำหนดให้มีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลมหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยทั้งหลายจะประกอบด้วยบุคคลต่างๆ ตามที่กฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยแต่ละมหาวิทยาลัยกำหนดไว้สำหรับกรณีสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรรมการสภามหาวิทยาลัยย่อมหมายถึงบุคคลต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒^๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๖ กล่าวคือ กรรมการสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้แก่ นายกสภามหาวิทยาลัย อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หัวหน้าแผนกอิสระในมหาวิทยาลัย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินเก้าคน กรรมการดังกล่าวนี้ทำหน้าที่ควบคุมดูแลมหาวิทยาลัย มิใช่เป็นผู้ดำเนินงานบริหารและธุรการของมหาวิทยาลัย

สำหรับปัญหาประการที่สองที่ว่า กรรมการสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือไม่นั้น มีความเห็นว่า การที่กรรมการสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์บางคนดำรงตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัยและได้รับเงินประจำตำแหน่งอยู่แล้วตามระเบียบการจ่ายเงินประจำตำแหน่งผู้บริหาร

^๑ มาตรา ๑๒ ให้มหาวิทยาลัยนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของสภามหาวิทยาลัยซึ่งประกอบด้วยนายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าแผนกอิสระในมหาวิทยาลัย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คน และไม่เกินเก้าคน

ให้อธิการบดีเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง

ให้รองอธิการบดีเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย ในกรณีมีรองอธิการบดีหลายคน ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย

ในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่กำหนดขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๖^๒ แห่งกฎทบวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ นั้น เป็นการได้รับเงินในฐานะที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารและธุรการในมหาวิทยาลัยตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑^๓ แห่งกฎทบวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ และเมื่อพิจารณาความในข้อ ๓^๔ ของระเบียบการจ่ายเงินประจำตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งมีความว่า”การจ่ายเงินประจำตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ ...ฯลฯ...” แล้ว จะเห็นได้ว่า ระเบียบดังกล่าว คือระเบียบการจ่ายเงินประจำตำแหน่งให้แก่ผู้ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารและธุรการในมหาวิทยาลัย ดังนั้น การที่กรรมการโดยตำแหน่งในสภามหาวิทยาลัย คือ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าแผนกอิสระในมหาวิทยาลัย ได้รับเงินประจำตำแหน่งตามระเบียบการจ่ายเงินประจำตำแหน่ง

^๒ ข้อ ๑๖ ผู้ดำรงตำแหน่งตามข้อ ๑๑ (ค) (๑) ถึง (๘) อาจได้รับเงินประจำตำแหน่งเป็นรายเดือน ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม. และกระทรวงการคลังกำหนด

^๓ ข้อ ๑๑ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ตำแหน่งดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(ค) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารและธุรการ ได้แก่

- (๑) อธิการบดี
- (๒) รองอธิการบดี
- (๓) คณบดี
- (๔) ผู้อำนวยการศูนย์ สถาบัน หรือสำนัก
- (๕) หัวหน้าแผนกอิสระ
- (๖) รองคณบดี
- (๗) รองผู้อำนวยการศูนย์ สถาบัน หรือสำนัก
- (๘) หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าแผนกวิชา
- (๙) ผู้อำนวยการกอง
- (๑๐) เลขานุการคณะ
- (๑๑) หัวหน้ากอง
- (๑๒) หัวหน้าแผนก
- (๑๓) ตำแหน่งอื่นที่ ก.ม. กำหนด

^๔ ข้อ ๓ การจ่ายเงินประจำตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

ก) ผู้ซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย

(๑) อธิการบดี ให้ได้รับเดือนละ ๑๒,๐๐๐ บาท

(๒) รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าแผนกอิสระ ให้ได้รับเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท

ข) ผู้ซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งเป็นรายเดือน ในอัตราครึ่งหนึ่งของอัตราเงินเดือนประจำตำแหน่งตาม ก)

ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัยหลายตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งในมหาวิทยาลัยเดียวกันหรือไม่ ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในตำแหน่งสูงเพียงตำแหน่งเดียว

ผู้บริหารในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๓ จึงเป็นการรับเงินประจำตำแหน่งหรือค่าตอบแทนในฐานะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารและธุรการของมหาวิทยาลัยมิใช่เป็นการได้รับเงินประจำตำแหน่งในฐานะเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยแต่อย่างใด เพราะลักษณะงานของตำแหน่งทั้งสองนี้แตกต่างกัน คือ งานของกรรมการสภามหาวิทยาลัยเป็นงานเกี่ยวกับการควบคุมดูแลมหาวิทยาลัย มิใช่เป็นผู้ดำเนินงานบริหารและธุรการของมหาวิทยาลัย ดังนั้น กรรมการสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จึงเป็นกรรมการซึ่งมิได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในหน้าที่นั้น ๆ โดยเฉพาะ ตามบทนิยาม “กรรมการ” ในมาตรา ๔^๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และโดยที่กรรมการสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นกรรมการตามบทบัญญัติมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๑๕ กรรมการสภามหาวิทยาลัยจึงเป็นกรรมการในลักษณะ ๑ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖^๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการพ.ศ. ๒๕๒๓ และมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

(นายอมร จันทสมบุรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๒๔

^๔ มาตรา ๔ ในพระราชกฤษฎีกานี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการ แต่ไม่รวมถึงกรรมการซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในหน้าที่นั้น ๆ โดยเฉพาะ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ มาตรา ๖ กรรมการซึ่งจะได้รับเบี้ยประชุมต้องอยู่ในลักษณะหนึ่ง ลักษณะใด ดังต่อไปนี้

ลักษณะ ๑ กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือโดยประกาศพระ

บรมราชโองการ

ฯลฯ

ฯลฯ